

EVROPSKI NADZORNIK ZA VARSTVO PODATKOV

Povzetek mnenja evropskega nadzornika za varstvo podatkov o sporočilu Komisije Svetu in Evropskemu parlamentu o „strelnem orožju in notranji varnosti EU: zaščita državljanov in preprečevanje nezakonite trgovine“

(Celotno besedilo tega mnenja je na voljo v angleškem, francoskem in nemškem jeziku na spletišču ENVP <http://www.edps.europa.eu>)

(2014/C 87/05)

1. Uvod

1.1 Posvetovanje z ENVP

1. Komisija je 21. oktobra 2013 sprejela sporočilo Svetu in Evropskemu parlamentu o „strelnem orožju in notranji varnosti EU: zaščita državljanov in preprečevanje nezakonite trgovine“ (v nadaljnjem besedilu: sporočilo) ⁽¹⁾. ENVP pozdravlja dejstvo, da ga je Komisija pred sprejetjem tega sporočila zaprosila za mnenje in da ji je lahko predložil neuradne pripombe.

1.2 Cilj in področje uporabe sporočila

2. V sporočilu je opredeljena strategija EU za spopadanje z nezakonito trgovino z orožjem. Zato vsebuje predlog celostne politike, osredotočene na štiri prednostne naloge:

- zaščito zakonitega trga s civilnim strelnim orožjem;
  - omejevanje možnosti preusmerjanja strelnega orožja v roke storilcev kaznivih dejanj;
  - povečanje pritiska na nezakonite trge;
  - zagotavljanje boljših obveščevalnih podatkov.
3. Za izpolnitev teh prednostnih nalog so predvidene različne naloge, ki lahko vključujejo tudi obdelavo osebnih podatkov, zaradi česar vplivajo na pravico posameznikov do varstva podatkov:
- vzpostavitev standarda EU za označevanje: osebni podatki bi lahko bili del podatkov, označenih na strelnem orožju,
  - poenostavitev pravil o izdaji dovoljenj za strelno orožje in morebitna zahteva po zdravstvenih pregledih in preverjanju kazenske evidence kot pogoja za zakonit nakup in posedovanje katere koli vrste strelnega orožja. Zdravstveni pregledi pomenijo obdelavo posameznikovih zdravstvenih podatkov. Zdravstveni podatki so občutljivi podatki v smislu člena 8 Direktive 95/46/ES, ki zahtevajo posebno varstvo ⁽²⁾, zato zanje veljajo še strožje zahteve varstva podatkov. Preverjanje kazenske evidence pomeni obdelavo podatkov v zvezi s prekrški, kazenskimi obsodbami ali varnostnimi ukrepi in dostop do kazenske evidence, ki se lahko izvaja samo pod nadzorom uradnega organa (kot je določeno v členu 8(5) Direktive 95/46/ES.
  - Obvezna registracija in preverjanje posrednikov: pri vzpostavitvi nove zbirke podatkov, vključno z obdelavo osebnih podatkov posrednikov, se upoštevajo ključna načela varstva podatkov, vključno z utemeljitvijo potrebnosti vzpostavitve te zbirke in sorazmernosti obdelave podatkov ter poseganja v zasebnost,

⁽¹⁾ COM (2013) 716 final.

⁽²⁾ Glej zadeve Sodišča C-62/90 z dne 8. aprila 1992, *Komisija proti Nemčiji*, odst. 23, in C-404/92 z dne 5. oktobra 1994, *X proti Komisiji*, odst. 17; EKČP, 17. julij 2008, *I proti Finski* (št. vl. 20511/03), odst. 38, in EKČP, 25. november 2008, *Armonas proti Litvi* (št. vl. 36919/02), odst. 40.

- raziskovanje tehnoloških rešitev, kot so biometrični senzorji, v katerih so v strelnem orožju shranjeni osebni podatki, za preprečitev, da bi orožje uporabljal kdo drug razen lastnika. Za obdelavo biometričnih podatkov veljajo strogi zaščitni ukrepi za varstvo podatkov in zahteve za varnost podatkov, ki bodo pojasnjeni v tem mnenju,
  - spodbujanje čezmejnega sodelovanja za zaustavitev nezakonitega posedovanja in prometa strelnega orožja, med drugim usklajenega zbiranja in izmenjave informacij o kaznivih dejanjih s strelnim orožjem, pri čemer sodelujejo organi policije, mejne straže in carine. Dostop do zbirk podatkov policije in carine je strogo urejen, na kar bo znova opozorjeno v nadaljevanju,
  - sledljivost strelnega orožja, ki ga uporabljajo storilci kaznivih dejanj, za odkrivanje storilcev kaznivih dejanj in oseb, ki so nabavile strelno orožje. Če bo ta ukrep vključeval obdelavo osebnih podatkov, bo treba v zvezi z njim določiti posebne zaščitne ukrepe za varstvo podatkov,
  - zbiranje natančnejših in izčrpnih podatkov o kaznivih dejanjih, povezanih s strelnim orožjem, z uporabo obstoječih orodij IT, kot so schengenski informacijski sistem II, carinski informacijski sistem, Europolova orodja za izmenjavo informacij in Interpolovo orodje iArms. Kot je navedeno zgoraj, veljajo za dostop do obstoječih zbirk podatkov policije in carine stroga pravila varstva podatkov.
4. Zato se zdi, da je varstvo podatkov eno od bistvenih vprašanj, ki izhajajo iz tega sporočila.

1.3 Cilji in področje uporabe mnenja

5. Ker namerava Komisija leta 2015 predložiti zakonodajne predloge, bo ENVP v tem mnenju osvetlil in pojasnil posledice ukrepov, načrtovanih v sporočilu, za varstvo podatkov. ENVP želi s tem zagotoviti, da se vidiki varstva podatkov ustrezno upoštevajo v prihodnjih zakonodajnih predlogih na tem področju. Zato bo opozoril na veljavni pravni okvir EU za varstvo podatkov, navedel, kdaj je upoštevanje tega okvira najpomembnejše, in opredelil posledice zahtevane skladnosti za vsak ukrep posebej.

4. Sklepne ugotovitve

52. ENVP pozdravlja navedbe Komisije, da se bodo načrtovani ukrepi izvajali ob popolnem upoštevanju pravic do zasebnosti in varstva osebnih podatkov. Vendar poudarja, da bi bilo treba o obdelavi osebnih podatkov premisliti že na začetni stopnji zakonodajnega postopka in po možnosti tudi na stopnji, na kateri Komisija sprejema sporočila. To bi pripomoglo k zagotovitvi, da se vprašanja v zvezi z varstvom podatkov opredelijo že dovolj zgodaj, da so lahko ukrepi, ki bodo sprejeti, skladni z zahtevami varstva podatkov.

53. ENVP priporoča, da Komisija v posvetovanje z zainteresiranimi stranmi, ki ga bo opravila, vključi razpravo o tistih vidikih varstva podatkov, ki so pomembni za predlagane ukrepe v zvezi s strelnim orožjem. Priporoča tudi posvetovanje z evropsko strokovno skupino za strelno orožje, kar zadeva vprašanja varstva podatkov.

54. V zvezi s prihodnjimi zakonodajnimi predlogi, ki jih bo Komisija predložila po tem sporočilu, ENVP priporoča vključitev izrecnega sklicevanja na veljavno zakonodajo EU o varstvu podatkov, kadar ti predlogi vključujejo obdelavo osebnih podatkov. To bi bilo treba storiti z vstavitvijo posebne vsebinske določbe v te predloge. V skladu s členom 28(2) Uredbe (ES) št. 45/2001 se je o predlogih, povezanih z obdelavo osebnih podatkov, treba posvetovati z ENVP.

55. ENVP je v tem mnenju opozoril na zahteve varstva podatkov, ki se uporabljajo za boj proti nezakoniti trgovini s strelnim orožjem. Priporoča, da se v morebitni prihodnji zakonodaji na tem področju upoštevajo zahteve varstva podatkov, kot so potrebnost, sorazmernost, omejitev namena, načelo zmanjšanja količine podatkov, posebne vrste podatkov, obdobje hrambe podatkov, pravice posameznika, na katerega se nanašajo podatki, in varnost obdelave. Priporoča tudi opravljanje ocene učinka na varstvo podatkov, ki bo pripomogla k opredelitvi zaščitnih ukrepov za varstvo podatkov, ki se po potrebi vključijo v vsak predlog.

56. Natančneje ENVP priporoča, da:

- (a) bi bilo treba v vsakem prihodnjem zakonodajnem predlogu v zvezi z vzpostavitvijo standarda EU za označevanje opredeliti, ali se bodo obdelovali osebni podatki, in če se bodo, kateri podatki in v zvezi s kom;
- (b) se v zvezi z izdajo dovoljenj za strelno orožje oceni potrebnost obdelave zdravstvenih podatkov in podatkov o narodnosti ter preverjanja kazenske evidence in da se upoštevajo pogoji, v skladu s katerimi se te posebne vrste podatkov lahko obdelujejo, kot je določeno v členu 6 Okvirnega sklepa Sveta 2008/977/PNZ in členu 8 Direktive 95/46/ES. Prihodnja zakonodaja bi morala vsebovati posebne zaščitne ukrepe, kot so: navedba namena obdelave, navedba natančnih vrst podatkov, ki se lahko

obdelujejo, omejitev dostopa do občutljivih podatkov samo na osebe, ki morajo biti seznanjene z njimi in so zavezane k poklicni molčečnosti (npr. zdravstveni delavci, pooblaščenici uradni organi), zagotavljanje, da so jasno navedeni zdravstveni/narodnostni/kazenski razlogi za zavrnitev izdaje dovoljenja, in opredelitev podrobnosti za uveljavljanje pravic posameznika, na katerega se nanašajo podatki;

- (c) se zadovoljivo opredelita potrebnost in sorazmernost obvezne registracije in preverjanja posrednikov strelnega orožja, preden se ta ukrep uvede;
- (d) se v zvezi z morebitno uporabo biometričnih senzorjev v pametnem orožju v zadevnem predlogu zagotovijo dokazi o varnostnih tveganjih, zaradi katerih je uporaba biometričnih podatkov upravičena. V predlogu bi morali biti navedeni vrste biometričnih podatkov, ki se bodo obdelali, in varnostni ukrepi, ki urejajo dostop do podatkov, preprečevanje spreminjanja podatkov in pogoje za posodabljanje biometričnih podatkov ob spremembi lastnika;
- (e) bi morala posodobitev smernic za uradnike organov kazenskega pregona vključevati sklicevanja na pravila, določena v Okvirnem sklepu Sveta 2008/977/PNZ, zlasti v zvezi z obdelavo posebnih vrst podatkov. Priporoča tudi, da se oceni potrebnost obdelave podatkov v zvezi z etničnim poreklom imetnika strelnega orožja;
- (f) bi, kar zadeva čezmejno sodelovanje, morala čezmejna izmenjava informacij med uradnimi organi v EU v največjem mogočem obsegu vključevati uporabo obstoječih varnih kanalov;
- (g) če se vzpostavi osrednja spletna evidenca dejanskih informacij o balistiki in vrstah orožja, se v zadevni zakonodaji določi, da se osebni podatki ne bodo obdelovali;
- (h) bi bilo treba v zvezi z načrtom zbiranja podatkov o strelnem orožju zagotoviti, da so nove funkcije, ki se uvedejo v nacionalnih registrih ter sistemih SIS II in iArms, skladne z veljavnimi pravili o dostopu do teh zbirk podatkov. Za vsak načrt razširitve dostopa do teh zbirk podatkov na druge subjekte/uporabnike bi bilo treba spremeniti veljavno pravno podlago. Dostop do iskalnih orodij v teh zbirkah podatkov bi moral biti omejen samo na pooblaščenice uporabnike, rezultati teh iskanj pa bi morali imeti obliko „zadetek“ ali „ni zadetkov“.

V Bruslju, 17. februarja 2014

Giovanni BUTTARELLI

Pomočnik evropskega nadzornika za varstvo podatkov
